

CİHANBEYLİ-YENİCEOBA TERSİYER HAVZASI'NIN ESKİ ORTAMSAL YORUMLAMALARI (TUZGÖLÜ, TURKEY)

Funda Akgün^a, Mine Sezgül Kayseri Özer^b, Baki Varol^c, Erdoğan Tekin^c, Erdal İ. Herece^d, İbrahim Gündoğan^a, Koray Sözeri^d, Şevket Şen^e, Bilge Göksu^c, Muhittin Görmüş^c, Yeşim Büyükmeriç^f

^aDokuz Eylül Üniversitesi Müh. Fak. Jeoloji Müh. Böl., Tınaztepe 35160, Buca, İzmir

^bDokuz Eylül Üniversitesi, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü, İnciraltı/İzmir

^cAnkara Üniv. Müh. Fak. Jeoloji Müh. Böl.06100, Tandoğan, Ankara

^dMTA Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi, Ankara

^eUMR 7207 CNRS, MNHN, 8 rue Buffon, 75005 Paris, France

^fBülent Ecevit Üniv., Müh. Fak., Jeoloji Müh. Böl., Zonguldak

(funda.akgun@deu.edu.tr)

ÖZ

Cihanbeyli-Yeniceoba havzası, Orta Anadolu'da iki geniş sedimanter havzanın (Haymana ve Tuzgölü) güneybatısında yer alır. Geç Eosen-Erken Oligosen yaşlı Acısu Deresi Formasyonu'ndan tanımlanan iki üyenin palinofloral içeriği birbirine benzerdir. Bu palinofloralarda sporların bolluğu ve çeşitliliği gözlenmiştir. Gynnosperm polenler *Pinus*, *Cathaya*, *Cedrus*, *Podocarpus*, *Tsuga* ve *Sciadopitys* ile temsil edilmektedir. Angiosperm polenlerin (örn. *Tilia*, *Carya*, *Plicapollis*, *Momipites*, *Bohlensipollenites*, *Cupanieidites*, *Margocolporites*, *Bombacacidites*, *Reevesia*, *Myrtaceae*, *Proteacidites*) yüzde bolluğu az olmasına karşın, çeşitliliği oldukça fazladır. Otsul angiosperm polenler (NAP) düşük yüzdeldir ancak çeşitlik göstermektedir. Bu formasyonun Evaporit Üyesinden, Kırıntılı üyeye geçişte, dinoflagelate formlarının azalışı denizel etkinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir. Geç Oligosen-Orta Miyosen yaşlı Gökdağ Formasyonu'nun Evaporit Üyesin'den tanımlanan palinoflorada, Acısu Deresi palinoflorasından farklı olarak spor türlerinin ve ağaçsıl angiosperm polenlerin (AP, *Momipites*, *Plicapollis*, *Carpinus*, *Betula*, *Juglans*, *Quercus*, *Castanae*, *Cyrillaceae*, *Oleaceae*) yüzde bolluğu ve çeşitliliğinin az olduğu gözlenmiştir. Orta Miyosen yaşlı Kırıntılı üyeye ait palinoflorada, biyostratigrafik önem taşıyan türlerin yokluğu belirlenmiştir. Tüm bulgulara göre Oligosen boyunca sedimenter istif ılık subtropikal iklim koşulları altında depolanmış olmalıdır, ve mevsimsellik etkili olmuştur. Geç Miyosen-Erken Pliyosen yaşlı Cihanbeyli Formasyonunun Alt ve Üst Karasal Kırıntılı üyelerinden palinoflora tanımlanmıştır ve bu flora kurak, ılıman iklimsel koşulları gösterir. Cihanbeyli-Yeniceoba alanından derlenen diğer örneklerden farklı olarak spor formlarının yokluğu ve Paleojen'de yayılım gösteren polenlerin gözlenmediği belirlenmiştir. AP polenlerin çeşitliliği ve yüzde bolluğu azdır, ancak NAP polenlerin (Ephedraceae, *Artemisia*, *Chenopodiaceae*, *Umbelliferae*) çeşitliliği ve bolluğu önemli ölçüde fazladır. Geç Miyosen-Erken Pliyosen yaşlı İnsuyu Formasyonu'nundan tanımlanan microflora, Cihanbeyli Formasyonu'nundan tanımlanan mikroflora ile benzerdir. Ancak İnsuyu palinoflorasında, tatlısu bataklığı ortamının varlığını destekleyen *Sparganiaceae*, *Nyssa*, *Cyperaceae* ve *Alnus* düşük yüzdeli olarak gözlenmiştir.

Anahtar Kelime:Yeniceoba-Cihanbeyli havzası, Eskiortam, Palinoloji

Bu çalışma Tübitak-Çaydag tarafından desteklenmiştir (proje no: 113Y090).

PALAEOENVIRONMENTAL INTERPRETATIONS OF CİHANBEYLİ-YENİCEOBA TERTIARY BASIN (TUZGÖLÜ, TURKEY)

**Funda Akgün^a, Mine Sezgül Kayseri Özer^b, Baki Varol^c, Erdoğan Tekin^c,
Erdal İ. Herece^d, İbrahim Gündoğan^a, Koray Sözeri^d, Şevket Şen^e, Bilge Göksu^c,
Muhittin Görmüş^c, Yeşim Büyükmერიç^f**

^aDokuz Eylül Univ., Fac. of Eng., Dept. of Geol. Eng., Tınaztepe 35160, Buca, İzmir

^bDokuz Eylül Univ., Institute of Marine Sciences and Technology, İnciraltı, İzmir

^cAnkara Univ., Faculty of Eng., Dept. of Geological Eng., 06100, Tandoğan, Ankara

^dGeneral Directorate of MTA, Ankara

^eUMR 7207 CNRS, MNHN, 8 rue Buffon, 75005 Paris, Fransa

^fBülent Ecevit Univ., Faculty of Eng., Dept. of Geological Eng., Zonguldak

(funda.akgun@deu.edu.tr)

ABSTRACT

Cihanbeyli-Yeniceoba basin is located to the southwest of two largest sedimentary basins (Haymana and Tuzgölü) in Central Anatolian. Palynofloral contents of two members defined from Late Eocene-Early Oligocene Acısu Deresi Fm. resemble with each other. Abundance and diversity of spores are observed in these palynofloral contents. Percentage of the angiosperm pollen (e.g. *Tilia*, *Carya*, *Plicapollis*, *Momipites*, *Bohlensipollenites*, *Cupanieidites*, *Margocolporites*, *Bombacacidites*, *Reevesia*, *Myrtaceae*, *Proteacidites*) are low, however diversity of these pollen is considerably high. Percentage of the herbaceous angiosperm pollen (NAP) is low, but variety of these pollen are observed. Decreasing of the dinoflagellate species abundance pass from the Evaporite to Detritic Members of this Fm. should be interpreted decline of the marine effect. Low abundance and less diversity of spores species and woody angiosperm pollen (AP) in palynoflora defined from the Evaporite Members of Late Oligocene-Middle Miocene Gökdağ Fm. is observed different from the Acısu Deresi palynoflora. Absences of the biostratigraphical important species is determine in the palynoflora of Middle Miocene Detritic Member. According to all data sedimentary sequences should be deposited under warm subtropical climatic condition during Oligocene, and seasonality has been effective. Palynoflora of Late Miocene-Early Pliocene Cihanbeyli Fm. is described from the Lower and Upper-Terrestrial Detritics Members, and this floras are indicated dry, temperate climatic condition. Absence of the spores species and existences of the pollen which are widespread in the Paleogene are recorded different from the other samples collected from the Cihanbeyli-Yeniceoba area. Percentage and diversity of the AP pollen are low, however abundance of NAP pollen (*Ephedraceae*, *Artemisia*, *Chenopodiaceae*, *Umbelliferae*) are significantly high. Microflora defined from the Late Miocene-Early Pliocene İnsuyu Fm. resembles to microflora of Cihanbeyli Fm.. However, *Sparganiaceae*, *Nyssa*, *Cyperaceae* and *Alnus* which are supported the freshwater swamp environment are observed low percentage in the İnsuyu palynoflora.

Keywords: Yeniceoba-Cihanbeyli basin, palaeoenvironment, palynology

The study is supported by Tübitak-Çaydag project 113Y090.